

בש"פ 5630/18 - אלכס מוסייב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5630/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

העורר:

אלכס מוסייב

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-מ"ת
52568-05-18 מיום 17.7.2018, שניתן על ידי כב'
השופט ע' קובו

תאריך הישיבה:

י"ח באב התשע"ח (30.07.18)

בשם העורר:

עו"ד רומח שביט; עו"ד ירון ברזילי;
עו"ד שחר חצרוני

בשם המשיבה:

עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' קובו) במ"ת 52568-05-18 מיום 17.7.2018 עמוד 1

לעצור את העורר עד תום ההליכים.

2. כתב האישום שהוגש נגד העורר מייחס לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כמתואר בכתב האישום, ביום 1.3.2018 נסע העורר ברכב, יחד עם אחר, וצעק למתלונן שצעד ברחוב "רוץ יא הומו, רוץ", ומשזה האחרון השיב לו מצידו במילים "מה קרה יא מזדיין" - יצא מהרכב והיכה אותו באופן מיידי באגרוף בראשו. המתלונן ניסה להתגונן והכה את העורר בפניו, אולם הלה המשיך להכותו והוציא חפץ חד ודקר אותו בצידו השמאלי של העורף, ברגל העליונה באזור האגן ובעכוז.

בשלב זה יצא האחר מהרכב, הרחיק את העורר מהמתלונן, והציע לו כסף על מנת שלא יפנה אל המשטרה. המתלונן, שאיבד דם רב, התרחק וניסה ללא הצלחה להזעיק את המשטרה, בעוד העורר והאחר עזבו את המקום בנסיעה. המתלונן נשכב על הרצפה, ועוברי-אורח שהיו במקום סייעו לו לעצור את הדם שזלג מצווארו והזעיקו את המשטרה.

כתוצאה מהדקירות, נגרמו למתלונן פצעי דקירה באורך של שלושה ס"מ בעורף משמאל, באגן ובעכוז והוא איבד דם רב ונזקק לטיפול רפואי.

יצוין, כי בסמוך למועד האירוע ועד ליום מעצרו, משך כחודשיים ימים, לא אותר העורר ולא הגיע להיחקר, על אף שנמסר לבני משפחתו כי הוצא נגדו צו מעצר.

3. יחד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

בבקשה נטען לקיומן של עילות מעצר מכוח סעיפים 21(א)(1)(ג)(4) ו-21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, שכן במעשיו של העורר טבועה "מסוכנות זעקת", כלשון הבקשה, כלפי כלל הציבור, וקיים חשש כי שחרורו יביא להתחמקות מהליכי שפיטה.

בהיעדר מחלוקת ביחס לשאלת קיומן של ראיות לכאורה, הורה בית משפט קמא לבקשת העורר על הכנת תסקיר מעצר בעניינו.

4. מהתסקיר שהוגש עולה כי העורר הוא בעל עבר פלילי מכביד, הכולל שמונה הרשעות קודמות בעבירות סמים, רכוש ואלימות קשה, בגין ריצה, בין היתר, עונשי מאסר ממושכים. עוד עולה מהתסקיר, כי במהלך השנים נעשו מספר ניסיונות לשלב את העורר בהליכים טיפוליים במסגרת שירות המבחן, אולם הוא התקשה לשתף פעולה ולהתמיד בהם לאורך זמן.

שירות המבחן התרשם כי העורר מנהל אורח חיים שולי ובלתי יציב וכי הוא "בעל מעורבות עמוקה בפלילים, התנהגות אלימה וכוחנית ודפוסי התנהגות בעייתיים", כלשון התסקיר, והעריך כי קיימת מידת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה ועוברת חוק מצידו בעתיד.

מנגד, התרשם שירות המבחן מרצונו של העורר לנהל אורח חיים "יצרני ומתפקד", כהגדרתו, ומהמאמצים בהם הוא נוקט על מנת לערוך שינוי בהתנהגותו. בשים לב לאמור, ונוכח ההערכה כי יש במפקחים שהוצעו כדי להפחית את רמת הסיכון הגבוהה בעניינו של העורר, המליץ שירות המבחן על שחרורו למעצר בית מלא בפיקוחם.

5. בדיון שנערך ביום 1.7.2018 הסכים בא-כוח העורר גם לקיומה של עילת מעצר בעניינו של העורר, ועתר לקבלת המלצת שירות המבחן ולהורות על שחרורו לחלופת מעצר.

6. בהחלטתו מיום 17.7.2018 הורה בית משפט קמא על מעצר העורר עד לתום ההליכים.

בית המשפט ציין, כי העבירה המיוחסת לעורר מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית, וקבע כי נסיבות ביצוע העבירה, ובפרט העובדה כי תקיפת המתלונן נעשתה ללא שקדמו לה היכרות או סכסוך בין השניים, מלמדות על מסוכנותו הגבוהה.

בנוסף, מצא בית המשפט כי העובדה שהעורר נמלט ובמשך חודשיים ימים לא התייצב לחקירת המשטרה מקימה עילת מעצר נוספת של חשש ממשי להימלטות מהדין.

עוד ציין בית המשפט, כי נראה ששירות המבחן כלל לא היה מודע לכך שהמפקחים שהוצעו עמדו בקשר עם העורר בתקופה בה התחמק מחקירת המשטרה, לא הביאו אותו להסגיר את עצמו, ולא שיתפו פעולה עם החקירה. משכך, בניגוד לעמדת שירות המבחן, סבר בית משפט קמא כי אין בכוחם של המפקחים שהוצעו כדי לאיין את עילות המעצר בעניינו של העורר.

לבסוף נקבע, כי ככל שהעורר ישתלב בהליך טיפולי בין כותלי בית המעצר אשר יהיה בו כדי להפחית ממסוכנותו, וככל שתימצא חלופת מעצר הדוקה יותר, פתוחה בפניו הדרך להגיש בקשה לעיון חוזר.

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

7. בנימוקי הערר ובטיעוניו בעל פה בדיון שנערך לפניי, חזר והסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר "ברף הגבוה", כלשונו, בשל מסוכנות העורר, אולם טען כי שגה בית משפט קמא משלא קיבל את המלצת שירות המבחן לשחררו ממעצר, ולחילופין – היה עליו להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני.

לעמדת בא-כוח העורר, המלצת שירות המבחן ניתנה לאחר עריכת איזון "מקצועי ויסודי", כהגדרתו, בין

השיקולים המנוגדים בעניינו של העורר. על פי הטענה, לאור מאמצי העורר לשקם את חייו, ובשים לב לכך שלא הפר את תנאי שחרורו בהליכים קודמים וכי אין באפשרותו להשתלב בהליך טיפולי בשל היעדרה של קבוצה מתאימה בבית המעצר בו הוא מצוי, יש להורות על שחרורו גם עתה.

בהקשר זה יצוין, כי עקב קיומם של סכסוכים בין העורר לבין אסירים ועצורים אחרים, ונוכח מידע מודיעיני בדבר הסכנה הנשקפת לו, הוחלט להעבירו לבית המעצר בירושלים, שם אין בנמצא קבוצות טיפוליות בתחום האלימות. עתירה שהגיש העורר על ההחלטה (עת"א 13560-06-18) נדחתה בהחלטה מיום 10.6.2018 (להלן: העתירה).

אשר למפקחים שהוצעו, טען בא-כוח העורר כי התנהלותם בתקופה בה נדרש העורר להתייבב לחקירה אינה מעידה על האופן בו ימלאו את חובתם כמפקחים לאחר שיוזהרו על ידי בית המשפט ויחתמו על ערבויות מתאימות, מה גם שכתב אישום אינו מייחס לעורר עבירות של שיבוש מהלכי משפט ובריחה ממשמורת.

8. מנגד, סמך בא-כוח המשיבה ידו על החלטת בית משפט קמא, וטען כי נוכח עברו הפלילי המכביד של העורר; חומרת העבירה המיוחסת לו; העובדה כי מדובר ב"אלימות סתם", כלשונו, שהופעלה ללא כל סיבה; ביצוע העבירה בעודו נתון תחת צו מבחן בשל הליך פלילי קודם; והערכת שירות המבחן בדבר מסוכנותו – בדין לא קיבל בית המשפט את המלצת שירות המבחן להורות על שחרור העורר ממעצר.

בא-כוח המשיבה ציין כי שירות המבחן לא היה מודע להתחמקות העורר מחקירה המשטרה במשך חודשיים, ולקשר שקיימו עימו המפקחים בתקופה זו, וביקש כי יינתן המשקל הראוי להתרשמות בית משפט קמא לשלילה מהמפקחים שהוצעו.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בערר ובנספחים, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

10. כתב האישום מייחס לעורר עבירת אלימות חמורה. דקירת המתלונן נעשתה מתוך בריונות לשמה, ללא כל היכרות מוקדמת בין הצדדים, מבלי שהיה ביניהם כל סכסוך וכתוצאה מהתגרות סתמית מצד העורר, והיא מלמדת על רמת מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו לביטחון הציבור ולשלטון ועל קיומה של עילת מעצר מובהקת.

11. כמו כן, בעניינו קמה גם עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, שכן עקב התחמקות העורר במשך תקופה ממושכת מחקירת המשטרה שנוהלה בעניינו, קיים יסוד סביר לחשש שאם ישוחרר ממעצר יביא הדבר להתחמקות מהליכי שפיטה, ואין בעובדה כי כתב האישום אינו מייחס לו עבירה כאמור כדי לגרוע מחשש זה.

12. אשר לטענת בא-כוח העורר בדבר אי קבלת המלצת שירות המבחן, הרי שזו אינה מחייבת את בית המשפט ואינה באה להחליף את שיקול דעתו, המתבסס על שקילת מכלול השיקולים הרלוונטיים להחלטה (ראו למשל: בש"פ 1560/18 מדינת ישראל נ' בן ציון (22.2.2018)).

בענייננו, נוכח היעדר התייחסות מצד שירות המבחן להתחמקות העורר מהליכי החקירה ולמודעותם של המפקחים לכך – נסיבות שהינן בעלות משקל רב באשר להערכת המסוכנות הנשקפת מהעורר וליכולת לאיינה באמצעות החלופה המוצעת – כמו גם התרשמותו הישירה של בית משפט קמא כי נאמנות המפקחים לעורר גוברת על מחויבותם כלפי רשויות החוק, בדין לא התקבלה המלצת שירות המבחן.

13. לבסוף, איני מקבל את טענת העורר לפיה היעדרה של קבוצה טיפולית מתאימה בבית המעצר בו הוא שוהה, מצדיקה להורות כבר עתה על מעצרו באיזוק אלקטרוני.

כעולה מההחלטה בעתירה, שירות בתי הסוהר התבקש לבחון מעת לעת את האפשרות להעביר את העורר לבית מעצר באזור המרכז, היה והדבר יתאפשר, ומכל מקום נדמה כי האינטרס לשמירה על גופו וחיייו גובר בענייננו.

מסוכנותו של העורר אינה מאפשרת להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, וככל שבחלוף הזמן לא יועבר לבית מעצר אחר, פתוחה תהיה הדרך בפניו לנקוט בהליך המתאים.

14. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ד באב התשע"ח (5.8.2018).

ש ו פ ט